

El llenguatge

Abreviatures

En castellà són molt usuals les abreviatures que es resolien amb una o volada (º), per tal com hi són nombrosíssims els noms —tant comuns com propis— i els adjectius que acaben en aquesta vocal (sense accent); «b.º» («beneficio»), «let.º», «V.º B.º», «n.º», «2.º», «3.º», «Fc.º», «Ant.º», etc. En català, en què els mots amb aquesta terminació són escassos, gairebé excepcionals, es comprèn que l'ús de la o volada per a la formació d'abreviatures sigui gairebé inexistent.

Tanmateix, la rutina burocràtica —la majoria d'aquestes abreviatures provenen de la burocràcia anterior a la mecanització, en què calia estalviar, sobretot, temps o esforç manual— exerceix encara una influència tan considerable i perdurable que no és gens estrany de sorprendre en textos escrits en català algunes d'aquestes abreviatures corresponents a mots que no hi acaben pas en o. Les més corrents són, segurament, les que corresponen als numerals ordinals, especialment en l'expressió d'adreces, indicant el pis i la porta. En català, els adjectius numerals ordinals són primer, segon, tercer, quart, cinquè, sisè, etc., els quals s'expressen, abreujadament, per mitjà de la xifra corresponent seguida de la darrera o de les dues darreres lletres del mot: sr. 2on, 3er, 4rt, 5è, 6è, etc. Es recomana generalment que aquestes lletres no siguin volades —moltes impremtes, que disposen dels caràcters tipogràfics necessaris, se senten irresistiblement induïts a recórrer-hi—, fins i tot, a cops, de prescindir del punt.

Una altra abreviatura amb la o volada que trobem molt sovint en impresos escrits en català és nº, especialment en documents administratius, prospectes, butlletins de comanda o de subscripció, etc. Encara que nosaltres som molt poc partidaris de les abreviatures, comprenem que en aquests casos són justificades per raons d'espai, però creiem que és preferible obtenir-les escurçant el mot fins a la consonant de la segona síl·laba, és a dir: nùm. en lloc de nº. Ara, el que és realment greu és que aquesta abreviatura, nº, és usada sovint volent representar el terme nombre: «nº d'exemplars», «nº de peces», etc. En català, com se sap, numero només ha d'ésser usat —preceptivament— en numeracions (en una sèrie o col·lecció) però no indicant quantitats. Podriem arribar a admetre, per exemple, nº del comote corrent —preferible, però, nùm. del comote corrent— però no «nº d'exemplars enviats», sino, necessàriament, nombre d'exemplars enviats.

Albert Jane